ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.2.2015
COM(2015) 85 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΟΜΑΔΑ

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2015: Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προκλήσεων, πρόληψη και διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και αποτελέσματα των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011

{SWD(2015) 20 final - SWD(2015) 47 final}

1. ΠΛΑΙΣΙΟ

Για πρώτη φορά από το 2007, οι οικονομίες όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται να σημειώσουν και πάλι ανάπτυξη[1]. Αναμένεται συγκρατημένη αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας στην ΕΕ και στη ζώνη του ευρώ, και στη συνέχεια περαιτέρω επιτάχυνσή της το 2016. Η βελτίωση αυτή κατέστη δυνατή χάρη στις χαμηλότερες τιμές του πετρελαίου, την υποτίμηση του ευρώ και τα μη συμβατικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ιδίως το εκτεταμένο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού. Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης και η ταχεία εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου της Επιτροπής για την Ευρώπη[2] αναμένεται επίσης να συμβάλουν στην ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας. Ωστόσο, η ανάκαμψη παραμένει εύθραυστη, ο πληθωρισμός διατηρείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και οι κοινωνικές επιπτώσεις των ετών χαμηλής ή μηδενικής ανάπτυξης εξακολουθούν να είναι οξύτατες σε αρκετά κράτη μέλη.

Βραχυπρόθεσμα, οι προβλέψεις οικονομικής ανάπτυξης δεν είναι αρκετά υψηλές ώστε να υπάρξει αξιοσημείωτη βελτίωση όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Ενώ το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να υποχωρήσει στο 9,8% στην ΕΕ και στο 11,2% στη ζώνη του ευρώ το 2015, τα επίπεδα αυτά δεν παύουν να είναι απαράδεκτα υψηλά και η κατάσταση είναι πολύ χειρότερη σε ορισμένα κράτη μέλη. Η ανεργία των νέων είναι υπερβολικά υψηλή και το ήμισυ του συνόλου των ανέργων είναι χωρίς απασχόληση για περισσότερο από ένα έτος. Ταυτόχρονα, είναι ενθαρρυντικό να διαπιστώνει κανείς ότι οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας που αναλήφθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια σε διάφορες χώρες έχουν αρχίσει να αποδίδουν καρπούς και θα συμβάλουν στην περαιτέρω μείωση της ανεργίας το 2016.

Η μείωση των ελλειμμάτων της γενικής κυβέρνησης συνεχίζεται, και ο δείκτης του ελλείμματος προς το ΑΕΠ στην ΕΕ αναμένεται να μειωθεί σε 2,6% το τρέχον έτος και 2,2% το επόμενο έτος (2,2% και 1,9% στη ζώνη του ευρώ). Για την ΕΕ ως σύνολο, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ θεωρείται ότι έφθασε στη μέγιστη τιμή του το 2014 καθώς διαμορφώθηκε στο 88,4% Για την ζώνη του ευρώ, αναμένεται να κορυφωθεί φέτος στο 94,4%, προτού αρχίσει να μειώνεται.

Οι διεθνείς εξελίξεις αυξάνουν την αβεβαιότητα σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές. Ειδικότερα, παρατηρείται αστάθεια στις τιμές των βασικών προϊόντων και της ενέργειας, καθώς και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τις χρηματοπιστωτικές αγορές, διατήρηση των γεωπολιτικών εντάσεων στις γειτονικές χώρες της Ευρώπης και μείωση της οικονομικής δραστηριότητας στις αναδυόμενες οικονομίες.

Στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2015[3], η Επιτροπή παρουσίασε μια νέα ατζέντα για την απασχόληση και την ανάπτυξη που στηρίζεται σε τρεις αλληλοενισχυόμενους πυλώνες:

i) συντονισμένη προώθηση των επενδύσεων·

ii) ανανέωση της δέσμευσης για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις·

iii) επιδίωξη δημοσιονομικής υπευθυνότητας.

[1] Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της 5ης Φεβρουαρίου 2015.
[2] COM(2014) 903 της 26ης Νοεμβρίου 2014.
[3] COM(2014) 902 της 28ης Νοεμβρίου 2014.

Η Επιτροπή ανακοίνωσε επίσης ότι θα εξορθολογίσει και θα ενισχύσει το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών με στόχο να ανοίξει η διαδικασία, να ενισχυθεί η ανάληψη ευθύνης και να βελτιωθούν η αποτελεσματικότητα και η υλοποίηση σε όλα τα επίπεδα.

Στο πλαίσιο αυτής της νέας προσέγγισης, καταρτίστηκαν εκθέσεις για κάθε ένα από τα κράτη μέλη[4] και για τη ζώνη του ευρώ[5]. Οι εκθέσεις αυτές αξιολογούν την πρόοδο κάθε κράτους μέλους για την αντιμετώπιση των θεμάτων που εντοπίστηκαν στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2014-2015[6] και — για 16 κράτη μέλη – περιλαμβάνουν επίσης τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης που προβλέπεται στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ)[7]. Με βάση την ανάλυση αυτή, η Επιτροπή προτείνει να επικαιροποιηθεί η κατάσταση ορισμένων κρατών μελών στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών.

Η δέσμη μέτρων που παρουσιάστηκε σήμερα λαμβάνει επίσης υπόψη τη δημοσιονομική κατάσταση των κρατών μελών, με βάση τις πλέον πρόσφατες οικονομικές προβλέψεις της Επιτροπής. Για ορισμένα, λαμβάνει θέση για τη λήψη περαιτέρω μέτρων βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ). Αυτή η αξιολόγηση βασίζεται στις γνώμες της Επιτροπής σχετικά με τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων για το 2015 των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ[8] που εκδόθηκαν τον περασμένο Νοέμβριο, καθώς και στις νέες κατευθύνσεις που υιοθέτησε η Επιτροπή σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εξασφαλιστεί ότι το κοινό φορολογικό πλαίσιο στηρίζει την ατζέντα της ΕΕ για την απασχόληση και την ανάπτυξη[9].

2. ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΑΣ

Στον απόηχο της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, ορισμένες μακροοικονομικές ανισορροπίες διορθώνονται, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν αυξημένοι κίνδυνοι σε ορισμένα κράτη μέλη. Ειδικότερα, οι μεγάλες εξωτερικές υποχρεώσεις καθιστούν ευάλωτες τις χρεώστριες χώρες, και οι βελτιώσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών δεν είναι πάντοτε επαρκείς για να σταθεροποιηθεί το ύψος του εξωτερικού χρέους. Παρόλο που οι απώλειες της ανταγωνιστικότητας τιμών σε σύγκριση με τα επίπεδα πριν από την κρίση έχουν εν μέρει διορθωθεί σε ορισμένες χρεώστριες χώρες, η εδραίωση της ανοδικής πορείας των εξαγωγών εξακολουθεί να αποτελεί επείγουσα προτεραιότητα για την ενίσχυση της δυνητικής ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, τα πλεονάσματα τρεχουσών συναλλαγών παραμένουν σε υψηλά επίπεδα σε ορισμένες άλλες χώρες και αντικατοπτρίζουν τη συνεχιζόμενη χαμηλή εγχώρια ζήτηση, όπως μπορεί ιδίως να διαπιστωθεί στα χαμηλά επίπεδα επενδύσεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

[4] Εκτός από την Ελλάδα – έκθεση για την Ελλάδα θα δημοσιευτεί αργότερα, λαμβάνοντας υπόψη τη συνέχεια που θα δοθεί στις δηλώσεις της Ευρωομάδας της 20ής και της 24ης Φεβρουαρίου 2015.

[5] Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και διατίθεται στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

[6] Για τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής, η έκθεση εξετάζει την πρόοδο για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων.

[7] Τα κράτη μέλη για τα οποία πραγματοποιούνται εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις προσδιορίζονται στην έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης της Επιτροπής του 2015 (COM(2014) 904 τελικό της 28ης Νοεμβρίου 2014).

[8] COM(2014) 907 της 28ης Νοεμβρίου 2014.

[9] Ανακοίνωση της Επιτροπής «Αξιοποίηση στο έπακρο της ελαστικότητας στο πλαίσιο των υφιστάμενων κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, COM(2015) 12 τελικό της 13ης Ιανουαρίου 2015.

Αρκετές χώρες είναι ευάλωτες λόγω του υψηλού επιπέδου του ιδιωτικού και του δημόσιου χρέους. Όσο η απομόχλευση του χρέους είναι σε εξέλιξη, η ανάπτυξη εξασθενίζει και το χαμηλό ποσοστό πληθωρισμού καθιστά δυσχερέστερη τη μείωση του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ. Η ανεργία, και ιδίως η ανεργία των νέων και η μακροχρόνια ανεργία, διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και, σε συνδυασμό με την αύξηση του επιπέδου φτώχειας σε αρκετές χώρες, έχει οδηγήσει σε ιδιαίτερα δυσμενείς κοινωνικές εξελίξεις. Αυτό έχει επίσης αρνητικές επιπτώσεις για τις προοπτικές ανάπτυξης. Σε χώρες με μεγάλες ανάγκες απομόχλευσης, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες για την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού.

Ιδίως στη ζώνη του ευρώ, το χαμηλό ποσοστό πληθωρισμού και η χαμηλή ζήτηση απειλούν να αποτελέσουν τροχοπέδη για την ανάκαμψη. Αυτά που συμβαίνουν στις μεγαλύτερες οικονομίες της ζώνης του ευρώ θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε όλες τις περιοχές της ΕΕ. Ειδικότερα, η Γαλλία και η Ιταλία, πρέπει να αντιμετωπίσουν τα αναπτυξιακά αδιέξοδα με την εντατικοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Συγχρόνως, η Γερμανία έχει μεγάλο απόθεμα αποταμιευτικών πόρων που θα μπορούσαν να στηρίξουν τις επενδύσεις που τόσο έχει ανάγκη η χώρα για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των υποδομών. Συνεπώς, απαιτείται ο κατάλληλος συνδυασμός πολιτικών στη ζώνη του ευρώ ώστε να τονωθεί η εμπιστοσύνη, να ενισχυθεί επανεξισορρόπηση και να τεθεί η ανάκαμψη σε πιο σταθερή βάση. Ένας τέτοιος συνδυασμός θα στηρίξει επίσης τη νομισματική πολιτική δράση της ΕΚΤ και θα συμβάλει στην αποκατάσταση της σταθερότητας των τιμών σε ένα περιβάλλον πολύ χαμηλού πληθωρισμού.

Πλαίσιο 1. Επικαιροποιήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών

Στην έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2015, που δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2014, η Επιτροπή ανακοίνωσε τη δημοσίευση εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων για δέκα έξι κράτη μέλη: Βέλγιο, Βουλγαρία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.[10]

Στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ), στόχος των εν λόγω εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων είναι να εκτιμηθεί κατά πόσον υφίστανται ανισορροπίες και υπερβολικές ανισορροπίες σε αυτά τα κράτη μέλη.[11] Οι εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις εξετάζουν παραμέτρους της οικονομίας όπως την εξέλιξη των εξωτερικών λογαριασμών των κρατών μελών, της αποταμίευσης και των επενδύσεων, των ισοζυγίων αποταμιεύσεων και επενδύσεων, των σταθμισμένων συναλλαγματικών ισοτιμιών, των μεριδίων εξαγωγικών αγορών, της ανταγωνιστικότητας, είτε αυτή σχετίζεται με το κόστος είτε όχι, της παραγωγικότητας, του ιδιωτικού και δημόσιου χρέους, των τιμών των κατοικιών, των πιστωτικών ροών, των χρηματοπιστωτικών συστημάτων, της ανεργίας και άλλων μεταβλητών. Τα αίτια των ανισορροπιών και οι κίνδυνοι που προκαλούνται διαφέρουν από μια οικονομία σε άλλη. Οι εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις λαμβάνουν επίσης υπόψη τη διάσταση των μακροοικονομικών ανισορροπιών όσον αφορά τη ζώνη του ευρώ και τις πιθανές προκλήσεις πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της.

Από τον προηγούμενο Νοέμβριο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ήταν σε στενή επαφή με εμπειρογνώμονες από τις εθνικές διοικήσεις για να επανεξετάσουν τα πιο πρόσφατα στοιχεία. Οι εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις δημοσιεύονται μαζί με την παρούσα ανακοίνωση ως μέρος των αντίστοιχων εκθέσεων ανά

[10] Στην περίπτωση της Ελλάδας και της Κύπρου, που λαμβάνουν ακόμη χρηματοδοτική στήριξη, η εποπτεία των ανισορροπιών και η παρακολούθηση των διορθωτικών μέτρων πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων.

[11] Με τον τρόπο αυτό, η παρούσα ανακοίνωση ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 και του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωομάδα σχετικά με τα αποτελέσματα των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων. Κατά την έννοια της ΔΜΑ, οι ανισορροπίες είναι τάσεις που οδηγούν σε εξελίξεις οι οποίες επηρεάζουν δυσμενώς τη λειτουργία της οικονομίας ενός κράτους μέλους ή της νομισματικής ένωσης, ή της Ένωσης συνολικά· ως «υπερβολικές ανισορροπίες» νοούνται οι σοβαρές ανισορροπίες, συμπεριλαμβανομένων των ανισορροπιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

χώρα. Στο παράρτημα 1 και το παράρτημα 3 της παρούσας ανακοίνωσης παρέχεται επίσης μια γενική επισκόπηση της κατάστασης κάθε κράτους μέλους.

Τα κύρια πορίσματα συνοψίζονται ως εξής:

- ***Η Κροατία**, η **Βουλγαρία**, η **Γαλλία**, η **Ιταλία** και **η Πορτογαλία** θεωρούνται ότι αντιμετωπίζουν κατάσταση **υπερβολικών ανισορροπιών που απαιτούν τη λήψη αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση**, περιλαμβανομένων τακτικών εκθέσεων προόδου από όλα τα κράτη μέλη στις αντίστοιχες επιτροπές σε επίπεδο ΕΕ:*
  - *Για την Κροατία και τη Γαλλία, οι κίνδυνοι ανισορροπιών έχουν αυξηθεί σημαντικά. Για τη Γαλλία, αυτό αντιπροσωπεύει μετάβαση στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας σε σχέση με το παρελθόν έτος. Τον Μάιο, η Επιτροπή θα αποφασίσει, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο φιλοδοξίας των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και άλλων δεσμεύσεων που θα έχουν υποβληθεί μέχρι την εν λόγω ημερομηνία, εάν θα προτείνει στο Συμβούλιο να εκδώσει συστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού 1176/2011, στις οποίες διαπιστώνεται η ύπαρξη υπερβολικής ανισορροπίας και συνιστάται τα εν λόγω κράτη μέλη να λάβουν τα διορθωτικά μέτρα που θα οριστούν στο σχέδιο διορθωτικών μέτρων (ΣΔΜ).*
  - *Για την Ιταλία, εξακολουθούν να υπάρχουν υπερβολικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστικά μέτρα πολιτικής και ειδική παρακολούθηση των εν εξελίξει και προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων.*
  - *Για τη Βουλγαρία και την Πορτογαλία, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης, η Επιτροπή θα προβεί σε ειδική παρακολούθηση των πολιτικών που συνέστησε το Συμβούλιο.*
- ***Η Ιρλανδία**, η **Ισπανία και η Σλοβενία** θεωρούνται ότι βρίσκονται σε κατάσταση **υπερβολικών ανισορροπιών που απαιτεί αποφασιστικά μέτρα πολιτικής, με ειδική παρακολούθηση**:*
  - *Για την Ιρλανδία και την Ισπανία, η παρακολούθηση αυτή θα στηρίζεται σε εποπτεία μετά το πρόγραμμα.*
  - *Για τη Σλοβενία, η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει συντελεστεί σημαντική προσαρμογή κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους· μολονότι η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη βάση για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι ανισορροπίες δεν είναι πλέον υπερβολικές, η Επιτροπή τονίζει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι.*
- ***Η Γερμανία και η Ουγγαρία** θεωρούνται ότι βρίσκονται σε κατάσταση **ανισορροπιών που απαιτούν αποφασιστικά μέτρα πολιτικής και παρακολούθηση**: Για τη Γερμανία, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχει ορατή βελτίωση στις τάσεις των ανισορροπιών που προσδιορίστηκαν την προηγούμενη περίοδο και ότι η πολιτική απάντηση που δόθηκε ήταν μέχρι στιγμής ανεπαρκής.[12] Για την Ουγγαρία, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχει σαφής βελτίωση.*
- Το ***Βέλγιο**, **οι Κάτω Χώρες**, **η Ρουμανία**, **η Φινλανδία**, **η Σουηδία** και **το Ηνωμένο Βασίλειο** θεωρούνται ότι αντιμετωπίζουν κατάσταση **ανισορροπιών που απαιτούν τη λήψη μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση**.*

Τα αποτελέσματα των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων θα ληφθούν υπόψη κατά τα επόμενα στάδια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, όπως διευκρινίζεται παρακάτω. Για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, η Επιτροπή θα προβεί σε ειδική παρακολούθηση των πολιτικών που συνέστησε το Συμβούλιο και θα είναι σε επαφή με τις εθνικές διοικήσεις για να εξασφαλίσει ότι θα δοθεί η κατάλληλη συνέχεια.

3. Η ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι ανά χώρα εκθέσεις δείχνουν μεν ότι η δράση που ανέλαβαν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις ποικίλλει

[12] Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16 Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών απαιτεί από την Επιτροπή να παρακολουθεί τα κράτη μέλη που παρουσιάζουν σταθερά μεγάλα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών και απώλειες ανταγωνιστικότητας, αλλά καλεί επίσης τα «κράτη μέλη που συσσωρεύουν μεγάλα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών να (...) στοχεύουν στην ταυτοποίηση και εφαρμογή μέτρων που βοηθούν την ενίσχυση της εσωτερικής τους ζήτησης και του αναπτυξιακού τους δυναμικού» (βλ. αιτιολογική σκέψη 17).

από χώρα σε χώρα, αλλά δείχνουν επίσης ότι οι συστάσεις αυτές κατέχουν εξέχουσα θέση στην εγχώρια πολιτική ατζέντα των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν τις πιο επείγουσες προκλήσεις. Όπως φαίνεται στο παράρτημα 2 της παρούσας ανακοίνωσης, διαπιστώνεται πρόοδος στην έναρξη εφαρμογής των συστάσεων του 2014-2015 στην πλειονότητα των περιπτώσεων, αλλά θα πρέπει να αξιολογηθεί η φύση της προόδου αυτής υπό το φως και της ουσίας των προκλήσεων που αντιμετωπίζει κάθε κράτος μέλος και η ΕΕ στο σύνολό της.

Αυτό δείχνει σαφώς ότι οι νέες ρυθμίσεις οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, εάν εφαρμοστούν σωστά σε όλα τα επίπεδα, συμβάλλουν ουσιαστικά στον εντοπισμό των τομέων προτεραιότητας για την ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο που λαμβάνουν υπόψη τη στενή αλληλεξάρτηση μεταξύ των κρατών μελών. Επίσης υπάρχουν σαφή δείγματα βελτίωσης σε εκείνα τα κράτη μέλη που έχουν προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι επενδύσεις και η δημοσιονομική υπευθυνότητα (το «ενάρετο τρίγωνο» της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης για το 2015), όταν συνδυαστούν με μεγαλύτερη εστίαση στην κοινωνική δικαιοσύνη και στην κοινωνική διάσταση των μεταρρυθμίσεων, συμβάλλουν στη δημιουργία μιας στέρεας βάσης για την επίτευξη διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης, μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής και οικονομικής σύγκλισης. Η ανάλυση της Επιτροπής δείχνει επίσης σε ποιες περιπτώσεις οι ανεπαρκείς μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο είναι επιζήμιες για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα και έχουν δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη.

3.1 Προώθηση των επενδύσεων

Μετά από δύο χρόνια συρρίκνωσης, το σύνολο των επενδύσεων αυξήθηκε κατά 2,2 % στην ΕΕ και κατά 0,9 % στη ζώνη του ευρώ το 2014. Η αύξηση των επενδύσεων αναμένεται να επιταχυνθεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ, και ο ετήσιος ρυθμός αύξησης να ανέλθει στο 3,0% στην ΕΕ και στο 2,0% στη ζώνη του ευρώ. Το 2016, αναμένεται επιτάχυνση των συνολικών επενδύσεων στο 4,6% στην ΕΕ και στο 4,4% στη ζώνη του ευρώ. Ωστόσο, οι επενδύσεις παραμένουν κάτω από τα επίπεδα που απαιτούνται για την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κεφαλαιουχικού αποθέματος και για την τόνωση των θέσεων εργασίας και του αναπτυξιακού δυναμικού για το μέλλον.

Η σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα και η αποκατάσταση καλύτερων όρων δανειοδότησης στην πραγματική οικονομία αποτελεί ουσιαστικό μέρος των συνεχιζόμενων προσπαθειών. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την αποκατάσταση κεφαλαιακών αποθεμάτων για τον τραπεζικό τομέα τους και για την εξυγίανση των προβληματικών τραπεζών όπου χρειάζεται (π.χ. στην Ιρλανδία, στη Σλοβενία, στην Ισπανία, στο Ηνωμένο Βασίλειο), δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό τις προϋποθέσεις για μια πιο δυναμική προσφορά πιστώσεων στο μέλλον. Η συνολική αξιολόγηση των ισολογισμών των μεγαλύτερων τραπεζών που διενήργησε πέρυσι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η έναρξη λειτουργίας του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού συνέβαλαν στην τόνωση της εμπιστοσύνης στον τραπεζικό τομέα.

Σε πολλά κράτη μέλη οι ιδιωτικές επενδύσεις δεν έχουν ακόμα επανέλθει στα προ κρίσης επίπεδα, με αποτέλεσμα το επενδυτικό κενό να εξακολουθεί να είναι μεγάλο.[13] Μαζί με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία για την περίοδο 2014-2020, το επενδυτικό σχέδιο της Επιτροπής για την Ευρώπη θα συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στην αποκατάσταση

[13] Το 2013, οι επενδύσεις ανέρχονταν ακόμη στο 19,3 % του ΑΕΠ, περίπου 2 εκατοστιαίες μονάδες κάτω από τον ιστορικό μέσο όρο τους, αν δεν ληφθούν υπόψη τα έτη που παρουσίασαν ακραίες διακυμάνσεις (πρβλ. Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2015, COM(2014) 902).

των επιπέδων των επενδύσεων και στην προώθηση των καίριων επενδύσεων τις οποίες χρειάζεται η Ευρώπη για μια ανάπτυξη που θα συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι μεγάλες επενδυτικές ανάγκες σε ενεργειακές υποδομές για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Ως καλά παραδείγματα προτεραιοτήτων αναφέρονται οι γραμμές διασύνδεσης, π.χ. ο «Βαλτικός σύνδεσμος» μεταξύ των αγορών φυσικού αερίου της Εσθονίας και της Φινλανδίας ή μελλοντικές γραμμές διασύνδεσης μεταξύ της Ιβηρικής Χερσονήσου και της Γαλλίας. Χρειάζονται επίσης πιο σύγχρονες υποδομές μεταφορών και ψηφιακές υποδομές για περαιτέρω στήριξη της κινητικότητας και της ανταλλαγής. Οι επενδύσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας θεωρούνται επίσης προτεραιότητα από κάθε άποψη.

Σε πολλά κράτη μέλη, ο ρόλος της ενωσιακής χρηματοδότησης είναι σημαντικός για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων και των διοικητικών μεταρρυθμίσεων. Απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης των πόρων της ΕΕ, για παράδειγμα, στη Βουλγαρία, στην Ιταλία, στην Κροατία, στη Ρουμανία, στη Σλοβακία και στην Τσεχική Δημοκρατία.

3.2 Επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων, εργασίας και υπηρεσιών είναι απαραίτητες για την ενίσχυση και διατήρηση της οικονομικής ανάκαμψης, τη διόρθωση των επιβλαβών ανισορροπιών, τη βελτίωση των συνθηκών για τις επενδύσεις και την ελευθέρωση του δυναμικού των οικονομιών των κρατών μελών. Ταυτόχρονα, ορισμένες μεταρρυθμίσεις πρέπει να συντονίζονται από τα κράτη μέλη προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι θετικές επιπτώσεις και να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές. Επίσης θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά οι κοινωνικές επιπτώσεις τους.

Από τα μέσα του 2013, οι συνθήκες της αγοράς εργασίας έχουν βελτιωθεί, όπως φαίνεται από τη μείωση των ποσοστών ανεργίας (ακόμη και αν παραμένουν υψηλά) και από τη διαρκή αύξηση της απασχόλησης τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ. Ωστόσο, η ανεργία των νέων είναι υψηλή και η μακροχρόνια ανεργία έχει αυξηθεί από την αρχή της κρίσης. Θα χρειαστεί χρόνος για να μειωθούν.

Δεδομένου του κοινωνικού αντίκτυπου της κρίσης, πολλά κράτη μέλη πρέπει να εκσυγχρονίσουν τις πολιτικές τους για την αγορά εργασίας και τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας, για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες προκλήσεις. Θα πρέπει να προωθήσουν τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και, παράλληλα, να παρέχουν ευρεία κάλυψη κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως για όσους έχουν ανάγκη, να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους κοινωνικού αποκλεισμού και την αύξηση των επιπέδων φτώχειας. Όλα σχεδόν τα κράτη μέλη έχουν αναγνωρίσει αυτές τις προκλήσεις και έχουν λάβει μέτρα για την αντιμετώπισή τους. Σε πολλά κράτη μέλη, χρειάζεται να γίνει μεγαλύτερη εναρμόνιση των μισθών με τις εξελίξεις της παραγωγικότητας και να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Εσθονία, σχεδιάζουν ή εφαρμόζουν μέτρα για να μειώσουν τη φορολογική επιβάρυνση, στοχεύοντας συχνά σε περικοπές της φορολόγησης της εργασίας, ειδικά σε χαμηλότερες εισοδηματικές κατηγορίες.

Για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, όλα τα κράτη μέλη έχουν σήμερα δρομολογήσει το σύστημα Εγγυήσεων για τη Νεολαία, αλλά πολλά κράτη πρέπει ακόμα να ενισχύσουν την ικανότητα των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης να καταπολεμήσουν τη μακροχρόνια ανεργία. Η Επιτροπή πρότεινε πρόσφατα στον νομοθέτη της ΕΕ την άμεση

διάθεση πρόσθετης χρηματοδότησης μέσω της εκ νέου δρομολόγησης της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων[14].

Ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα σε πολλά κράτη μέλη. Στις Κάτω Χώρες, η κυβέρνηση θέσπισε μια συνολική μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης με σκοπό να μειώσει τον διττό χαρακτήρα της αγοράς εργασίας και να προωθήσει την επαγγελματική κινητικότητα. Ο ιταλικός νόμος για τις θέσεις εργασίας (Jobs Act) επιφέρει καθοριστικές αλλαγές στη νομοθεσία περί προστασίας της απασχόλησης και στα επιδόματα ανεργίας, προκειμένου να βελτιωθεί η είσοδος και έξοδος στην αγορά εργασίας, να ενισχυθεί η ανακατανομή της εργασίας σε όλους τους τομείς και να προωθηθεί μια πιο σταθερή, αορίστου χρόνου απασχόληση, ιδίως για τους νέους.

Η μεταρρύθμιση και η ολοκλήρωση των αγορών προϊόντων είναι κομβικής σημασίας για την αύξηση της παραγωγικότητας, την ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, συμβάλλοντας έτσι και στην προώθηση των ιδιωτικών παραγωγικών επενδύσεων. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για την τόνωση του ανταγωνισμού στους τομείς των υπηρεσιών και της λιανικής πώλησης και για το άνοιγμα ορισμένων νομοθετικώς κατοχυρωμένων επαγγελμάτων, αλλά γενικά η πρόοδος παραμένει περιορισμένη.

Όσον αφορά τις επαγγελματικές υπηρεσίες, οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις ενίοτε χαρακτηρίζονται από έλλειψη φιλοδοξίας (π.χ. Γαλλία) ή αντιμετωπίζουν δυσκολίες για τη θέσπιση ή την εφαρμογή τους (π.χ. Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία). Η Πολωνία αποτέλεσε εξαίρεση, με τη θέσπιση μιας φιλόδοξης διαδικασίας μεταρρυθμίσεων που ξεκίνησε το 2013 και συνεχίστηκε το 2014, η οποία αναμένεται να διευκολύνει την πρόσβαση σε περισσότερα από 200 νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Ορισμένες χώρες (π.χ. Γαλλία, Ισπανία, Φινλανδία) θέσπισαν κάποιες περιορισμένες μεταρρυθμίσεις στον τομέα του λιανικού εμπορίου.

Η πρόοδος για τον εξορθολογισμό του ρυθμιστικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο του οποίου δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις παραμένει αμφιλεγόμενη. Παρά την ύπαρξη κάποιας προόδου (π.χ. Ιταλία, Ρουμανία, Σλοβενία), είναι γενικά απαραίτητο να εκσυγχρονιστεί περαιτέρω η δημόσια διοίκηση και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και η διαφάνειά της, να ενταθεί η καταπολέμηση της διαφθοράς, η φοροδιαφυγή και η αδήλωτη εργασία. Είναι επίσης ζωτικής σημασίας η βελτίωση της ανεξαρτησίας, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των δικαστικών συστημάτων, καθώς και της εκτέλεσης των συμβάσεων, και η καλή λειτουργία των πλαισίων αφερεγγυότητας. Στη Σλοβακία, για παράδειγμα, το 2014, θεσπίστηκε νέα νομοθεσία σχετικά με τον μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος και, τον Δεκέμβριο του 2014, επικαιροποιήθηκε σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

3.3 Επιδίωξη φιλικής προς την ανάπτυξη δημοσιονομικής ευθύνης

Οι σημαντικές δημοσιονομικές προσπάθειες που καταβάλλουν τα περισσότερα κράτη μέλη από το 2010 αρχίζουν να αποδίδουν καρπούς. Η διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί και σε πολλές χώρες απαιτείται ακόμα περαιτέρω πρόοδος προς την κατεύθυνση των διατηρήσιμων δημοσιονομικών θέσεων. Τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ η αναλογία χρέους προς ΑΕΠ προβλέπεται να σταθεροποιηθεί το 2014-15 και στη συνέχεια να μειωθεί ελαφρά το 2016. Ορισμένες κυβερνήσεις μπορούν πλέον να επωφελούνται από μεγαλύτερα δημοσιονομικά περιθώρια και χαμηλότερο κόστος δανεισμού για να αντισταθμίζουν τις

[14] COM(2015) 46 της 4ης Φεβρουαρίου 2015.

αρνητικές βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις και να προωθούν τα οφέλη των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Ταυτόχρονα, υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερη εστίαση στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της φιλικότητας προς την ανάπτυξη των δημόσιων οικονομικών. Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σημαντικά κατά τα πέντε τελευταία έτη και παραμένει σε επίπεδα άνω του 90 % του ΑΕΠ στο Βέλγιο, την Ιρλανδία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, και την Πορτογαλία, ή σε επίπεδα που είναι σαφώς υψηλότερα από τα προ κρίσης επίπεδα στην Κροατία και τη Σλοβενία.

Ο ρυθμός της προσαρμογής έχει επιβραδυνθεί σημαντικά, λόγω τόσο των συγκυριακών συνθηκών όσο και της μειωμένης δημοσιονομικής προσπάθειας. Ωστόσο, όπως φαίνεται από τους υψηλούς δείκτες χρέους τους, ορισμένα κράτη μέλη πρέπει να εντείνουν τις δημοσιονομικές τους προσπάθειες προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών τους και να αποφύγουν τον παραγκωνισμό των περισσότερο παραγωγικών δαπανών από τις δαπάνες για τόκους.

Πλαίσιο 2. Επικαιροποιήσεις στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης

Κατά την αξιολόγηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ για το 2015 το Νοέμβριο του 2014, η Επιτροπή ανέφερε ότι, για επτά χώρες (Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Μάλτα, Αυστρία και Πορτογαλία), τα εν λόγω σχέδια ενέχουν κίνδυνο μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στην περίπτωση της Γαλλίας, της Ιταλίας και του Βελγίου, η Επιτροπή ανήγγειλε επίσης ότι θα εξετάσει την κατάσταση όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους βάσει του συμφώνου μέχρι τις αρχές Μαρτίου 2015, μόλις οριστικοποιηθούν οι νόμοι τους για τον προϋπολογισμό για το 2015 και όταν θα έχουν οριστεί λεπτομερέστερα τα προγράμματα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεών τους. Εν τω μεταξύ, τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν υποβάλει νέες πληροφορίες σχετικά με τα δημοσιονομικά και μεταρρυθμιστικά τους σχέδια, που δημοσιεύονται παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση. Κατά τη συνήθη πρακτική, η Επιτροπή επωφελείται από την ευκαιρία της δημοσίευσης των πιο πρόσφατων οικονομικών προβλέψεών της για να επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες γραμμές της.

Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει τα ακόλουθα:

- *Η Επιτροπή συνιστά την έκδοση νέας σύστασης του Συμβουλίου προς τη **Γαλλία** να διορθώσει το υπερβολικό της έλλειμμα έως το 2017. Η νέα σύσταση περιλαμβάνει αυστηρά ορόσημα της πορείας της δημοσιονομικής προσαρμογής που θα πρέπει να τηρούνται και θα αξιολογούνται τακτικά, αρχίζοντας με μια πρώτη αξιολόγηση το Μάιο του 2015. Σύμφωνα με την ανακοίνωση για τη βέλτιστη χρήση της εγγενούς ευελιξίας εντός του πλαισίου των υφιστάμενων κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, στόχος είναι να δοθούν στη Γαλλία επαρκή χρονικά περιθώρια για την εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Τα πρώτα στοιχεία ενός σχεδίου διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων εγκρίθηκαν και δημοσιοποιήθηκαν από τη γαλλική κυβέρνηση στις 18 Φεβρουαρίου 2015.*
- *Η Επιτροπή εκδίδει εκθέσεις σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση του **Βελγίου**, της **Ιταλίας** και της **Φινλανδίας** σύμφωνα με το άρθρο 126, παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, στις οποίες εξετάζει τη συμμόρφωσή τους με τα κριτήρια για το έλλειμμα και το χρέος που καθορίζει η Συνθήκη. Μολονότι οι εν λόγω χώρες φαίνεται να σημειώνουν απόκλιση από την τιμή αναφοράς για το χρέος, η Επιτροπή θεωρεί ότι στην παρούσα φάση δεν δικαιολογείται η κίνηση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος υπό το πρίσμα των βασικών σχετικών παραγόντων που η Επιτροπή υποχρεούται, βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, να λάβει υπόψη κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με το κριτήριο του χρέους. Για το Βέλγιο και την Ιταλία, η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τους ακόλουθους σχετικούς παράγοντες: (i) τις τρέχουσες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που χαρακτηρίζονται από χαμηλή ονομαστική ανάπτυξη καθιστούν ιδιαίτερα απαιτητική την τήρηση του κανόνα για το χρέος· (ii) την προσδοκία ότι οι εν λόγω χώρες είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνες με την απαιτούμενη προσαρμογή προς τον μεσοπρόθεσμο στόχο (ΜΔΣ) και (iii) τη συνεχιζόμενη εφαρμογή φιλόδοξων σχεδίων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Για τη Φινλανδία, η εκ πρώτης όψεως υπέρβαση της τιμής*

αναφοράς του 60% εξηγείται από το γεγονός ότι η Φινλανδία στηρίζει τους μηχανισμούς χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη ζώνη του ευρώ.

Η συμμόρφωση με τις απαιτούμενες διαρθρωτικές προσαρμογές και, ιδίως στην περίπτωση της Γαλλίας, της Ιταλίας και του Βελγίου, η πλήρης εφαρμογή των τρεχουσών και των προγραμματιζόμενων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (που έχουν επίσημα συμφωνηθεί και εγκριθεί από την κυβέρνηση) είναι ζωτικής σημασίας. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει τη στενή παρακολούθηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, βάσει των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και των προγραμμάτων σταθερότητας ή σύγκλισης που θα υποβληθούν μέχρι τα μέσα Απριλίου, και την ειδική παρακολούθηση/ΔΥΑ στο πλαίσιο της ΔΜΑ, όπως προβλέπεται για την Ιταλία και τη Γαλλία. Εάν ένα από τα εν λόγω κράτη μέλη δεν υλοποιήσει τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις, η Επιτροπή θα το θεωρήσει ως κρίσιμο στοιχείο σε μελλοντικές εκθέσεις για την αξιολόγηση της ανάγκης να κινήσει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) και, για τα κράτη μέλη τα οποία υπόκεινται ήδη σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, ως επιβαρυντικό παράγοντας κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τη διάρκεια της παράτασης της προθεσμίας για τη διόρθωση σε νέα σύσταση, μετά την αξιολόγηση της αποτελεσματικής δράσης. Η έλλειψη αποτελεσματικής δράσης από την πλευρά της δημοσιονομικής πολιτικής θα οδηγήσει σε εντατικοποίηση της ΔΥΕ και ενδεχόμενη αναστολή των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων. Για τα κράτη μέλη της ευρωζώνης, αυτό σημαίνει επίσης ότι η Επιτροπή θα συστήσει στο Συμβούλιο την επιβολή προστίμου.[15]

Η Επιτροπή αξιολόγησε επίσης την ανταπόκριση των κρατών μελών στις συστάσεις που ζητούν την ενίσχυση της θεσμικής και πιο μακροπρόθεσμης διάστασης της δημοσιονομικής τους πολιτικής. Όπως είχε συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ, τα κράτη μέλη θέσπισαν νέα στοιχεία, όπως αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες, μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια, ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα και βελτιωμένες διαδικασίες του προϋπολογισμού, πρέπει όμως να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος.

Τα κράτη μέλη πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό των συνταξιοδοτικών συστημάτων τους. Η δημοσιονομική επίπτωση της γήρανσης του πληθυσμού αποτελεί πρόκληση για τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, ιδίως στις χώρες στις οποίες ο δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων [16] αναμένεται να αυξηθεί αισθητά κατά τα προσεχή έτη. Η αύξηση των δαπανών που σχετίζονται με τη δημογραφική γήρανση θα πρέπει να περισταλεί, προκειμένου να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Στη Φινλανδία οι κοινωνικοί εταίροι κατέληξαν σε συμφωνία, το Σεπτέμβριο του 2014, σχετικά με τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, η οποία θα αρχίσει να ισχύει το 2017.

Περιορισμένη πρόοδος παρατηρείται επίσης στη βελτίωση της αποδοτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας περίθαλψης που θα εξασφαλίσει την καλή λειτουργία και προσβασιμότητά τους, με παράλληλη συγκράτηση των δαπανών. Η Ρουμανία εισήγαγε μια ηλεκτρονική κάρτα υγείας που θα καταγράφει όλες τις ιατρικές επισκέψεις και συνταγές και θα συμβάλει επίσης στην ανάδειξη των καταχρηστικών ιατρικών επισκέψεων ή συνταγών.

4. ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι μια σημαντική διαδικασία για την εξασφάλιση ολοκληρωμένου συντονισμού της οικονομικής πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ. Ο συνδυασμός εργαλείων μακροοικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας είναι ουσιώδους σημασίας για τη δημιουργία συνεκτικών θεματολογίων πολιτικής, την καθοδήγηση της σύγκλισης των

[15] Βλέπε επίσης COM(2015) 12 της 13ης Ιανουαρίου 2015.
[16] Μετρούμενος ως το μερίδιο του πληθυσμού άνω των 65 ετών ως ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών.

επιδόσεων, την παρακολούθηση της προόδου και τη διαχείριση της αλληλεξάρτησης. Η ενίσχυση και ο εξορθολογισμός του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θα πρέπει να συμβαδίζει με αυξημένη ενεργή συμμετοχή και καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας σε όλα τα επίπεδα.

Η ανάλυση στην οποία στηρίζονται οι εκθέσεις ανά χώρα έχει παραχθεί κατόπιν ανοικτού διαλόγου με τα κράτη μέλη σε τεχνικό επίπεδο. Τα συμπεράσματα δημοσιεύονται νωρίτερα από ό, τι κατά τα προηγούμενα έτη, για να δοθεί σε ένα ευρύτερο φάσμα φορέων στα κράτη μέλη και σε επίπεδο ΕΕ η δυνατότητα να ελέγξουν την τεχνική αυτή ανάλυση, όχι μόνο ανά χώρα, στο πλαίσιο της κατάρτισης των εθνικών προγραμμάτων, αλλά και να εξετάσουν τα οριζόντια θέματα καθώς και να εντοπίσουν θέματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με συντονισμένο τρόπο σε επίπεδο ΕΕ, εντός της ζώνης του ευρώ, καθώς και από μεμονωμένα κράτη μέλη. Από την άποψη αυτή, οι εκθέσεις ανά χώρα παρέχουν επίσης στοιχεία για εμβάθυνση της πολυμερούς εποπτείας εκ μέρους του Συμβουλίου και των επιτροπών του, πράγμα που είναι κρίσιμης σημασίας για την επιτυχία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η Επιτροπή προτίθεται να διεξαγάγει περαιτέρω διάλογο σε όλα τα επίπεδα κατά τις προσεχείς εβδομάδες και μήνες: με τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια, με τους κοινωνικούς εταίρους, και γενικότερα με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Τον Μάρτιο, η Επιτροπή θα διοργανώσει νέο γύρο διμερών συνεδριάσεων με τα κράτη μέλη για να δώσει την ευκαιρία να συζητηθούν οι εκθέσεις ανά χώρα. Έως τα μέσα Απριλίου, αναμένεται ότι τα κράτη μέλη θα υποβάλουν τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και τα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης. Με βάση όλες αυτές τις πηγές, η Επιτροπή θα παρουσιάσει μια νέα, εστιασμένη δέσμη ειδικών ανά χώρα συστάσεων για το 2015-2016 τον Μάιο, με στόχο τις σημαντικότερες προτεραιότητες που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Ο εξορθολογισμός και η ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής και της αποτελεσματικότητάς του θα αποτελέσει σημαντικό μέρος της ευρύτερης συζήτησης σχετικά με την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης[17].

[17] Βλέπε, για παράδειγμα, το «αναλυτικό σημείωμα σχετικά με την προετοιμασία των επόμενων βημάτων για καλύτερη διακυβέρνηση στη ζώνη του ευρώ», που εκπονήθηκε για το άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 12ης Φεβρουαρίου 2015: http://ec.europa.eu/priorities/docs/economic-governance-note_en.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΡΡΟΠΙΩΝ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΕΣΜΗΣ

	Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ)	**Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης (ΜΔΣ: μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος / ΔΥΕ: διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος)**	**Παρατηρήσεις**
AT	-	-	-
BE	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ΜΔΣ· υπόκειται σε μεταβατικό κανόνα για το χρέος Έκθεση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 126.3 που συμπεραίνει να μην κινηθεί ΔΥΕ στο παρόν στάδιο	**Μη κίνηση ΔΥΕ στο παρόν στάδιο** με βάση τους σχετικούς παράγοντες
BG	Μεταβολή: Υπερβολικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση	Δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ΜΔΣ	**Κλιμάκωση ΔΜΑ** που οφείλεται σε αύξηση των κινδύνων μετά την χρηματοπιστωτική κρίση το 2014
CY	-	-	Υπόκειται σε ειδικό πρόγραμμα χρηματοδοτικής συνδρομής
CZ	-	-	-
DE	Μεταβολή: Ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Υπερκάλυψη ΜΔΣ· υπόκειται στον κανόνα για το χρέος	**Κλιμάκωση ΔΜΑ** που οφείλεται σε: - συνεχιζόμενες χαμηλές επενδύσεις και υψηλό πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε συνδυασμό με ανεπαρκή δράση πολιτικής - αυξημένο συστημικό κίνδυνο για τη ζώνη του ευρώ
DK	-	-	-
EE	-	-	-
EL	-	-	Υπόκειται σε ειδικό πρόγραμμα χρηματοδοτικής συνδρομής
IE	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση (εποπτεία μετά το πρόγραμμα)	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2015	-
ES	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση (εποπτεία μετά το πρόγραμμα)	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2016	-
FR	Μεταβολή: Υπερβολικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2015 Σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126.7 με προθεσμία το 2017 για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος	**Κλιμάκωση ΔΜΑ** που οφείλεται σε - επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους που δεν περιορίζεται επαρκώς με τα εξαγγελθέντα μέτρα - συστημικό κίνδυνο για τη ζώνη του ευρώ Απόφαση σχετικά με την ενεργοποίηση του διορθωτικού σκέλους θα ληφθεί το Μάιο, λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και άλλες δεσμεύσεις για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις **ΔΥΕ** - νέα προθεσμία, που περιλαμβάνει αυστηρά ορόσημα και λαμβάνει επίσης υπόψη το σχέδιο μεταρρυθμίσεων που υποβλήθηκε από τη Γαλλία
HR	Αμετάβλητη: Υπερβολικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2016	Απόφαση ΔΜΑ σχετικά με την ενεργοποίηση του διορθωτικού σκέλους θα ληφθεί το Μάιο, λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και άλλες δεσμεύσεις για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

	Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ)	**Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης (ΜΔΣ: μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος / ΔΥΕ: διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος)**	**Παρατηρήσεις**
HU	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ΜΔΣ· υπόκειται σε μεταβατικό κανόνα για το χρέος	-
IT	Αμετάβλητη: Υπερβολικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση	Δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ΜΔΣ· υπόκειται σε μεταβατικό κανόνα για το χρέος Έκθεση της Επιτροπής βάσει του άρθρου. 126.3 που συμπεραίνει να μην κινηθεί ΔΥΕ στο παρόν στάδιο	ΔΜΑ: Διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης, λαμβάνοντας υπόψη το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων που έχει ήδη υποβληθεί και θα παρακολουθείται στενά **Μη κίνηση ΔΥΕ στο παρόν στάδιο** με βάση τους σχετικούς παράγοντες
LT	-	-	-
LU	-	-	-
LV	-	-	-
MT	-	-	-
NL	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν παρακολούθηση και δράση πολιτικής	Μη επίτευξη ΜΔΣ· υπόκειται σε μεταβατικό κανόνα για το χρέος	-
PL	-	-	-
PT	Μεταβολή: Υπερβολικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση (εποπτεία μετά το πρόγραμμα)	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2015	Απόφαση ΔΜΑ (μετά την έξοδο από το πρόγραμμα) που οφείλεται σε υψηλά επίπεδα χρέους, τόσο στο εσωτερικό όσο και μεταξύ τομέων.
SI	Μεταβολή: Ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2015	**Αποκλιμάκωση ΔΜΑ** που οφείλεται σε βελτιώσεις της εξωτερικής θέσης και του τραπεζικού τομέα
SE	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Επίτευξη ΜΔΣ	
SK	-	-	-
RO	Μεταβολή: Ανισορροπίες, που απαιτούν δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ΜΔΣ	Απόφαση ΔΜΑ που οφείλεται σε ασθενή εξωτερική θέση και χαμηλή ανταγωνιστικότητα
FI	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ΜΔΣ Έκθεση της Επιτροπής βάσει του άρθρου. 126.3 που συμπεραίνει να μην κινηθεί ΔΥΕ στο παρόν στάδιο	**Μη κίνηση ΔΥΕ στο παρόν στάδιο** με βάση τους σχετικούς παράγοντες
UK	Αμετάβλητη: Ανισορροπίες, που απαιτούν δράση πολιτικής και παρακολούθηση	Υπερβολικό έλλειμμα, προθεσμία διόρθωσης: 2014-15	

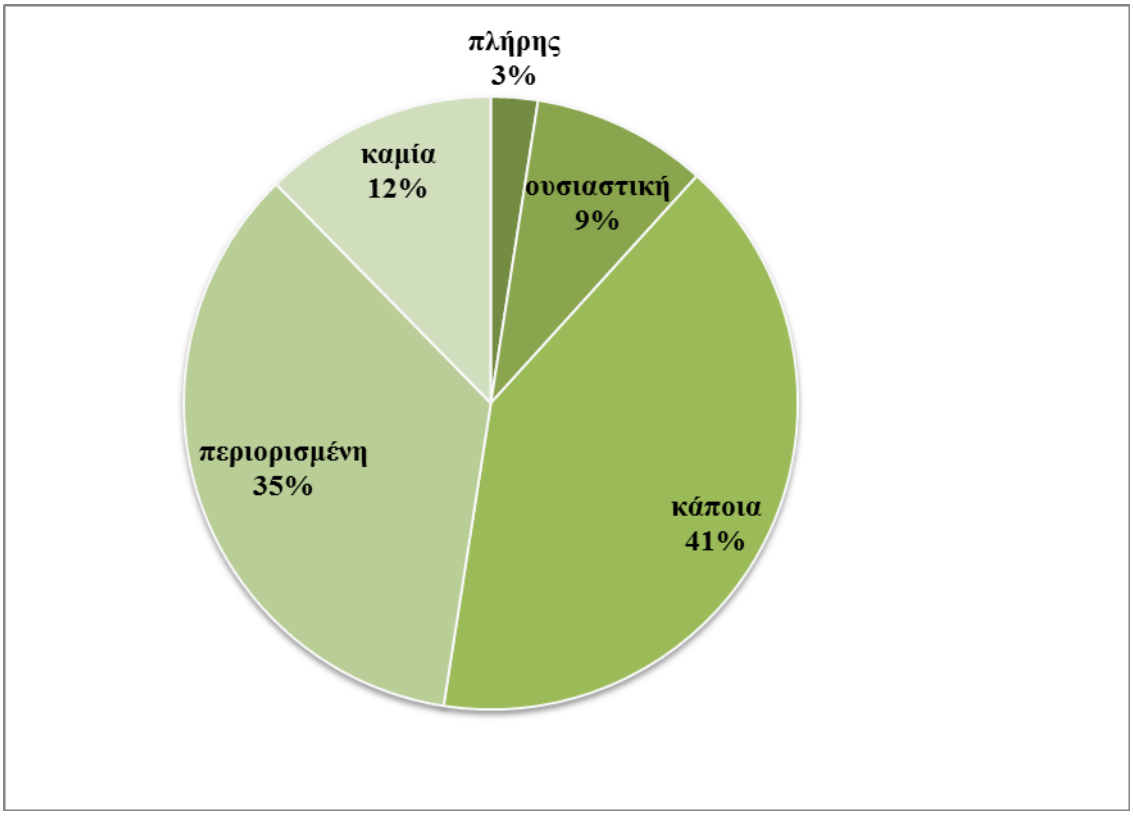
(*)Οι συστάσεις στο πλαίσιο του «διπτύχου» («2-pack»)» (κανονισμός αριθ. 473/2013) σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διόρθωση του υπερβολικού δημόσιου ελλείμματος αφορούν μόνον τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Οκτώ μήνες μετά τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2014-2015 που προτάθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στη συνέχεια εγκρίθηκαν από τα κράτη μέλη, μια πρώτη ανάλυση της μέχρι σήμερα εφαρμογής τους εμφανίζει ορισμένες θετικές τάσεις. Περισσότερες λεπτομέρειες διατίθενται στον γενικό πίνακα που περιλαμβάνεται στην έκθεση κάθε χώρας.

Το ακόλουθο γράφημα βασίζεται στην ανάλυση της προόδου των κρατών μελών όσον αφορά τον χειρισμό των επιμέρους προβλημάτων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Δεν περιλαμβάνει αξιολόγηση των επιδόσεων των κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Καταρτίζεται μόνο ενδεικτικά και υπόκειται σε ορισμένους μεθοδολογικούς περιορισμούς: Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις δεν είναι όλες εξίσου εύκολο να εφαρμοστούν, ενώ κάποιες παρουσιάζουν αντικειμενικά περισσότερες δυσκολίες στην εφαρμογή τους. Για παράδειγμα, υπάρχουν πάντα οι απαραίτητες χρονικές καθυστερήσεις μεταξύ της κατάρτισης μιας πρωτοβουλίας, της συζήτησής της στο πλαίσιο εθνικών διαδικασιών διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων, της εφαρμογής της επιτόπου και της αξιολόγησης των επιπτώσεων. Για το λόγο αυτό, η ανάλυση της Επιτροπής δεν μπορεί να περιορίζεται σε μια τυπική διαδικασία «τσεκαρίσματος» και πρέπει να παραμείνει ουσιαστικά ποιοτική, έστω και αν η ποσοτική αξιολόγηση παρέχει μια πρώτη εντύπωση σχετικά με την προθυμία και την ικανότητα των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις μεταρρυθμίσεις που συμφώνησαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

Πρόοδος των κρατών μελών όσον αφορά τον χειρισμό των βασικών θεμάτων που εντοπίστηκαν στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την περίοδο 2014-2015

Παραδείγματα των μεταρρυθμίσεων που αναλήφθηκαν

Πλήρης υλοποίηση	Πολλές συστάσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι υλοποιήθηκαν πλήρως. Περιλαμβάνουν σημαντικές μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας (Κροατία), περαιτέρω ενίσχυση του τραπεζικού τομέα (Ιρλανδία), ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου (Μάλτα) ή αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης (Κάτω Χώρες).
Ουσιαστική πρόοδος	Ουσιαστική πρόοδος μπορεί να διαπιστωθεί σε πολλούς και πολύ σημαντικούς τομείς πολιτικής, όπως είναι η βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση (Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία και Ισπανία), η πρόοδος της διαδικασίας αναδιάρθρωσης των τραπεζών (Σλοβενία), η μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων για τους χαμηλόμισθους εργαζομένους (Ρουμανία), η μεταρρύθμιση του πλαισίου αφερεγγυότητας (Λετονία), η προσέγγιση των άνεργων νέων (Κροατία), ή η ενίσχυση της εθνικής αρχής ανταγωνισμού (Αυστρία).
Κάποια ή περιορισμένη πρόοδος	Στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων έχει επιτευχθεί κάποια ή περιορισμένη πρόοδος. Συγκεκριμένα, η πρόοδος αφορά ενεργά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας (Σλοβακία, Σλοβενία και Σουηδία), μέτρα καταπολέμησης της παραοικονομίας (Ισπανία, Ιταλία), τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης (Ισπανία), την προετοιμασία της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος (Αυστρία), την αύξηση της σταθερής ευρυζωνικής κάλυψης (Πολωνία), τη μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας (Αυστρία, Γερμανία, Ρουμανία ή Σλοβενία) ή τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης (Ουγγαρία).
Καμία πρόοδος	Ελάχιστες είναι οι συστάσεις που δεν εξετάστηκαν καθόλου από τα κράτη μέλη. Τα προβλήματα κυμαίνονται από την ενίσχυση των θεσμικών πτυχών των δημοσιονομικών πλαισίων (Εσθονία, Ιρλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία), τη μεταρρύθμιση των αγορών ενέργειας (Ρουμανία, Σλοβακία), τη μεταρρύθμιση του μηχανισμού καθορισμού των μισθών (Λουξεμβούργο, Ρουμανία) ή την αντιμετώπιση του συνταξιοδοτικού προβλήματος (Βουλγαρία, Γερμανία).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΣΤΑΤΩΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

- Το **Βέλγιο** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Οι εξελίξεις όσον αφορά την εξωτερική ανταγωνιστικότητα των αγαθών εξακολουθούν να ενέχουν κινδύνους και χρήζουν προσοχής, δεδομένου ότι μια νέα επιδείνωση θα απειλούσε τη μακροοικονομική σταθερότητα. Περαιτέρω δράση για να διασφαλιστεί η σύγκλιση των παραμέτρων κόστους θα επιβράδυνε τη μείωση της απασχόλησης σε τομείς εμπορεύσιμων αγαθών, ενώ μια απτή πρόοδος για τη μείωση του πρωτοφανούς χάσματος κόστους θα μπορούσε να ενισχυθεί με τη μετατόπιση της φορολογίας προς φορολογικές βάσεις που δεν στηρίζονται στην εργασία. Το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό, αλλά διάφοροι παράγοντες μετριάζουν τους σχετικούς μακροοικονομικούς κινδύνους.
- Η **Βουλγαρία** αντιμετωπίζει *υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Ειδικότερα, οι αναταραχές στον χρηματοπιστωτικό τομέα το 2014 έχουν προκαλέσει ανησυχίες σχετικά με την ύπαρξη πρακτικών στα βουλγαρικά τραπεζικά ιδρύματα, με δυνητικά σοβαρές συνέπειες για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και τη γενική μακροοικονομική σταθερότητα. Επιπλέον, η ακόμη αρνητική, αν και βελτιούμενη, εξωτερική θέση, η υπέρμετρη μόχλευση των επιχειρήσεων και η περιορισμένη προσαρμογή της αγοράς εργασίας εξακολουθούν να δημιουργούν μακροοικονομικούς κινδύνους και χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.
- Η **Γερμανία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Οι κίνδυνοι έχουν αυξηθεί, λόγω της συνεχιζόμενης ανεπάρκειας των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων, πράγμα που αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομική ανάπτυξη και συμβάλλει στο πολύ υψηλό πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο εξακολουθεί να χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στη γερμανική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους της, μετάδοσης των αρνητικών δευτερογενών αποτελεσμάτων στην οικονομική και νομισματική ένωση.
- Η **Ιρλανδία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Η Ιρλανδία ολοκλήρωσε το πρόγραμμα χρηματοδοτικής συνδρομής από την ΕΕ και το ΔΝΤ το 2013 και βρίσκεται επί του παρόντος σε εποπτεία μετά το πρόγραμμα, καθώς και σε εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Παρά την αισθητή βελτίωση των οικονομικών προοπτικών, οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα υψηλά επίπεδα του ιδιωτικού και δημοσίου χρέους, οι εναπομένουσες προκλήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα, ιδίως σε σχέση με την κερδοφορία των τραπεζών, και την προσαρμογή της αγοράς εργασίας, που χαρακτηρίζεται από υψηλή διαρθρωτική ανεργία, εξακολουθούν να απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή.
- Η **Ισπανία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Η Ισπανία επέτυχε την έξοδο από το πρόγραμμα χρηματοδοτικής συνδρομής για την ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων το 2014 και βρίσκεται επί του παρόντος σε εποπτεία μετά το πρόγραμμα, καθώς και σε εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Παρά κάποια βελτίωση στην επανεξισορρόπηση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα υψηλά επίπεδα του ιδιωτικού και δημόσιου χρέους και η

υψηλή αρνητική καθαρή διεθνής επενδυτική θέση εξακολουθούν να χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, δεδομένης ιδίως της πολύ υψηλής ανεργίας. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στη ισπανική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους της, μετάδοσης των αρνητικών δευτερογενών αποτελεσμάτων στην οικονομική και νομισματική ένωση.

- Η **Γαλλία** αντιμετωπίζει *υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Τον Μάιο, με βάση τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και τις άλλες δεσμεύσεις για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα έχουν ανακοινωθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή θα λάβει απόφαση σχετικά με την ενεργοποίηση της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ). Σε ένα πλαίσιο χαμηλής ανάπτυξης και χαμηλού πληθωρισμού, σε συνδυασμό με τη χαμηλή κερδοφορία των εταιρειών, και δεδομένης της ανεπαρκούς πολιτικής απόκρισης μέχρι στιγμής, έχουν αυξηθεί σημαντικά οι κίνδυνοι που απορρέουν από την επιδείνωση τόσο της ανταγωνιστικότητας κόστους όσο και της μη σχετιζόμενης με το κόστος ανταγωνιστικότητας, καθώς και από την υψηλή και αυξανόμενη δανειακή επιβάρυνση της Γαλλίας, και ιδίως του δημόσιου χρέους. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στη γαλλική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους της, μετάδοσης των αρνητικών δευτερογενών αποτελεσμάτων στην οικονομική και νομισματική ένωση.
- Η **Κροατία** αντιμετωπίζει *υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Τον Μάιο, με βάση τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και τις άλλες δεσμεύσεις για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα έχουν ανακοινωθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή θα λάβει απόφαση σχετικά με την ενεργοποίηση της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ). Σε ένα πλαίσιο υποτονικής ανάπτυξης, καθυστέρησης της αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων και πενιχρών επιδόσεων στον τομέα της απασχόλησης, έχουν αυξηθεί σημαντικά οι κίνδυνοι που συνδέονται με την ασθενή ανταγωνιστικότητα, τις μεγάλες εξωτερικές υποχρεώσεις και την αύξηση του δημοσίου χρέους, σε συνδυασμό με τις αδυναμίες της διακυβέρνησης του δημόσιου τομέα.
- Η **Ιταλία** αντιμετωπίζει *υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Σε ένα πλαίσιο παρατεταμένης υποτονικής ανάπτυξης και επίμονης χαμηλής παραγωγικότητας, έχουν αυξηθεί σημαντικά οι κίνδυνοι που απορρέουν από το πολύ υψηλό επίπεδο του δημόσιου χρέους, καθώς και τις αδυναμίες τόσο της ανταγωνιστικότητας κόστους όσο και της μη σχετιζόμενης με το κόστος ανταγωνιστικότητας. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στη ιταλική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους της, μετάδοσης των αρνητικών δευτερογενών αποτελεσμάτων στην οικονομική και νομισματική ένωση.
- Η **Ουγγαρία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Συγκεκριμένα, εξακολουθούν να απαιτούν προσοχή οι κίνδυνοι που απορρέουν από την αρνητική καθαρή διεθνή θέση, που διατηρείται ακόμη σε πολύ υψηλά επίπεδα, παρά κάποια πρόοδο όσον αφορά την επανεξισορρόπηση των εξωτερικών λογαριασμών, το υψηλό επίπεδο του δημόσιου χρέους, καθώς και τις υψηλές επιβαρύνσεις κανονιστικού χαρακτήρα στον χρηματοπιστωτικό τομέα και το υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων δανείων, που καθιστούν δύσκολη την απομόχλευση.
- Οι **Κάτω Χώρες** αντιμετωπίζουν *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Οι κίνδυνοι που απορρέουν από το

υψηλό επίπεδο ιδιωτικού χρέους παραμένουν και χρήζουν προσοχής, παρόλο που πρόσφατα μέτρα στηρίζουν την ανάκαμψη της στεγαστικής αγοράς και μετριάζουν την επιβράδυνση της ανάπτυξης των ενυπόθηκων δανείων. Αν και το μεγάλο πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αποδίδεται εν μέρει σε διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της οικονομίας, η δομή του συνταξιοδοτικού και του φορολογικού συστήματος μπορεί δυνητικά να προκαλέσει μια αναποτελεσματική κατανομή των κεφαλαίων.

- Η **Πορτογαλία** αντιμετωπίζει *υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Η Πορτογαλία ολοκλήρωσε το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής το 2014 και βρίσκεται επί του παρόντος σε εποπτεία μετά το πρόγραμμα, καθώς και σε εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Παρά τη σημαντική πρόοδο που επετεύχθη κατά τη διάρκεια του προγράμματος, όσον αφορά τόσο την οικονομική προσαρμογή όσο και τις πολιτικές, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τα υψηλά επίπεδα χρέους, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, και σε διάφορους κλάδους, και χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Υπάρχουν επίσης ισχυρές πιέσεις απομόχλευσης σε ένα πλαίσιο χαμηλής ανάπτυξης, χαμηλού πληθωρισμού και υψηλών ποσοστών ανεργίας.

- Η **Σλοβενία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση αποφασιστικών μέτρων πολιτικής και ειδική παρακολούθηση*. Η επανεξισορρόπηση είναι σε εξέλιξη και τα συνολικά αποφασιστικά μέτρα πολιτικής, οι βελτιωμένες εξαγωγικές επιδόσεις και συνθήκες ανάπτυξης έχουν μειώσει τους κινδύνους σε σύγκριση με το περασμένο έτος, κυρίως αυτούς που συνδέονται με την εξωτερική βιωσιμότητα. Ωστόσο, η προβληματική διακυβέρνηση των εταιρειών, το υψηλό επίπεδο κρατικής συμμετοχής στο κεφάλαιό τους, η ακόμη υψηλή εταιρική μόχλευση, και το αυξανόμενο δημόσιο χρέος δημιουργούν κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και ανάπτυξη και απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή. Ως εκ τούτου, οι ανισορροπίες δεν θεωρούνται πλέον υπερβολικές, αλλά εξακολουθούν να απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή.

- Η **Φινλανδία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι που συνδέονται με τις χαμηλές εξαγωγικές επιδόσεις στο πλαίσιο της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Ενώ η μείωση των μεριδίων στις εξαγωγικές αγορές και στη μεταποιητική βιομηχανία έχει σε μεγάλο βαθμό σταματήσει, οι επενδύσεις παραμένουν χαμηλές και η δυνητική ανάπτυξη έχει μειωθεί. Το χρέος του ιδιωτικού τομέα έχει σταθεροποιηθεί και δεν φαίνεται να αποτελεί πηγή άμεσης ανησυχίας, αλλά το σχετικά υψηλό επίπεδό του απαιτεί στενή παρακολούθηση.

- Η **Σουηδία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Ειδικότερα, το χρέος των νοικοκυριών παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα και εξακολουθεί να διευρύνεται, λόγω της αύξησης των τιμών των κατοικιών, των επίμονα χαμηλών επιτοκίων, των ακόμη μεγάλων φορολογικών κινήτρων και των περιορισμών της προσφοράς στέγης. Οι μακροοικονομικές εξελίξεις που συνδέονται με το χρέος του ιδιωτικού τομέα εξακολουθούν να χρήζουν προσοχής.

- Η **Ρουμανία** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Με τα τρία διαδοχικά προγράμματα ΕΕ-ΔΝΤ, οι εξωτερικές και εσωτερικές ανισορροπίες έχουν μειωθεί σημαντικά. Ωστόσο, οι κίνδυνοι από τη σχετικά υψηλή αρνητική καθαρή διεθνή επενδυτική θέση και την ασθενή μεσοπρόθεσμη εξαγωγική ικανότητα χρειάζονται προσοχή. Εξάλλου, η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα έχει διατηρηθεί μέχρι στιγμής, αλλά δεν έχουν ακόμη εξαλειφθεί τα εξωτερικά και εσωτερικά τρωτά σημεία του τραπεζικού τομέα.

- Το **Ηνωμένο Βασίλειο** αντιμετωπίζει *μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν την υιοθέτηση μέτρων πολιτικής και παρακολούθηση*. Συγκεκριμένα, οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα υψηλά επίπεδα του χρέους των νοικοκυριών, λαμβανομένων υπόψη και των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της στεγαστικής αγοράς, εξακολουθούν να απαιτούν προσοχή. Η ανθεκτικότητα της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού τομέα έχει αυξηθεί. Ωστόσο, θα εξακολουθήσει να υπάρχει έλλειψη προσφοράς στέγης, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε υψηλές τιμές κατοικιών μεσοπρόθεσμα, πράγμα που θα συνεχίσει να μειώνει την ανθεκτικότητα του κλάδου απέναντι σε κινδύνους.